

GÄLLIVARE.

HELA
GÄLLIVARE
**SEXTON
TUSEN KM²**

Översiktsplan Gällivare kommun 2014
Utlåtande 2014-09-19

INNEHÅLL

HUR UTSTÄLLNINGEN HAR BEDRIVITS 4

INKOMNA SYNPUNKTER

MYNDIGHETER 4-12

ÖVRIGA ORGANISATIONER 13

PRIVATPERSONER 14-18

STÄLLNINGSTAGANDEN 18

HUR UTSTÄLLNINGEN HAR BEDRIVITS

Under våren 2009 genomfördes en aktualitetsprövning av översiktsplanen där beslut togs om att revidera den gällande översiktsplanen för Gällivare kommun. Översiktsplanen från 1991 förklarades inaktuell. Arbetet med den nya översiktsplanen påbörjades under 2012 och samråd har skett sommaren 2013 och utställning sommaren 2014.

Den fördjupade översiktsplanen godkändes för utställning av kommunstyrelsen 2014-04-23 och utställning har hållits mellan 2014-05-05 och 2014-06-14. Annons om utställning infördes i det lokala annonsbladet och länsstidningarna 2014-05-07. Handlingarna har visats i kommunhusets entré, biblioteken i Malmberget och Gällivare och samt funnits tillgängliga på Gällivare kommuns hemsida.

Under utställningstiden har 16 skrivelser inkommit.

Nedan redovisas en sammanfattning av samtliga synpunkter och länsstyrelsens yttrande redovisas i sin helhet i bilaga 1. Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer redovisas med kursiv stil.

INKOMNA SYNPUNKTER

Myndigheter

Länsstyrelsen

De synpunkter Länsstyrelsen framförde i samrådsyttrandet 2013-08-27 har till stor del beaktats i den aktuella granskningshandlingen.

En omdisponering har skett i handlingen som innebär att planförslaget givits en mer framskjuten position i översiktsplanen. Tillsammans med ganska omfattande omarbetningar av texterna bidrar till att planen kan fungera bättre för sitt syfte som stöd i den fysiska planeringen. Markanvändningskartan har omarbetats och bidrar till att öka planförslaget tydlighet. Även redovisningen av de olika bygderna har utvecklats på ett bra sätt både när det gäller beskrivning och kartor som visar planförslaget. Det är också bra att såväl områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-områden) och föreslagna vindkraftsområden nu redovisas tillsammans med övrig planering.

Kopplingen mellan visionsavsnitten och hur planförslaget kan bidra till att förverkliga kommunens utvecklingstankar är också tydligare, jämfört med samrådsversionen.

Även om planförslaget i många delar nu uppfyller de krav som ställs i PBL 3 kap. §§4 och 5, så anser Länsstyrelsen att det fortfarande finns brister när det gäller hanteringen av vissa väsentliga frågor. De flesta frågorna har hanterats, men inte tillsammans med planförslaget utan redovisas i de separata handlingarna, Del 2 och miljökonsekvensbeskrivningen, MKB. Länsstyrelsen anser att det är en fördel om planförslaget kan läsas och förstås utan att man behöver ta del av de andra handlingarna för annat än bakgrundsinformation eller fördjupning. I många stycken saknas kopplingen mellan den information som finns i de separata handlingarna och planförslaget.

Riksintressen

Länsstyrelsen saknar en redovisning av riksintressena kopplade till planförslaget. I samrådsyttrandet ansåg Länsstyrelsen det vara otillfredsställande att riksintressena redovisades tillsammans med övriga allmänna intressen. Länsstyrelsen noterar att så fortfarande är fallet i förslagshandlingen. Även om riksintressena redovisas särskilt och utförligt i den separata handlingen, Del 2- planeringsförutsättningar, så menar Länsstyrelsen att det finns anledning att även omnämna dem tillsammans med planförslagen för de olika områdena, men under egen rubrik.

Länsstyrelsen saknar även en bedömning av hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena (jfr. PBL 4:5). Bedömningen hade lämpligen kunnat göras tillsammans med de rekommendationer som presenteras efter varje geografiskt område. Slutsatser från miljökonsekvensbeskrivningen, MKB:n avseende hur riksintressena påverkas inom de olika områdena hade också bidragit till att öka förståelsen för innebörden av planförslaget i relation till riksintressena. Länsstyrelsen noterar att det inte heller i MKB:n tydligt framgår hur kommunen avser att tillgodose de riksintressen som kan bli berörda. Därför kan inte Länsstyrelsen i detta skede bedöma huruvida planförslaget tillgodoser flertalet av de riksintressen som kan beröras.

Kommentar: I Planförslaget del 1 har handlingen reviderats genom uppdelning av rubriken "Intressen" till "Riksintressen" och "Övriga allmänna intressen" Kommunen har därefter sammanställt hur de avser att tillgodose de redovisade riksintressena.

Riksintressena för kulturmiljö avseende Malmberget och Koskullskulle saknas i planförslagets redovisning över aktuella intressen inom Gällivare tätort med omland. Dock finns de med bland de områden som redovisas i del 2 –planeringsförutsättningar.

Kommentar: Handlingen har kompletterats med information om riksintresse kulturmiljö för centralorterna.

Kommunen föreslår satsningar inom område som omfattas av bestämmelserna i miljöbalken om "obruset fjäll" (MB 4:5). Länsstyrelsen ser möjligheterna för etableringar inom dessa områden som mycket problematiska och svåra att få till stånd, med hänsyn till gällande lagstiftning. Den problematiken är inte alls belyst i planförslaget och gränsen för "obruset fjäll" är inte heller redovisad på kartan över intressen i förslagshandlingen. I MKB:n och i Del 2 redovisas området och innebörden av den aktuella bestämmelsen, dock utan kommentar eller redovisning av på vilket sätt kommunen ser möjligheter inom området. Utifrån den information som finns i planhandlingarna anser Länsstyrelsen att föreslagna etableringar inom "obruset fjäll" inte tillgodoser riksintresset enligt 4 kap 5§ miljöbalken. Även när det gäller förslag till vindkraftsutbyggnad inom Natura 2000- område anser Länsstyrelsen att planförslaget inte tillgodoser riksintresset enligt 4 kap 8§.

Kommentar: Texten revideras genom att problematiken med hänsyn till gällande lagstiftning förtydligas. Det tydliggörs även att etableringar inom obruset fjäll ska utredas ytterligare och hänsyn ska tas till områdets värden.

Kartbild över avgränsningen för obruset fjäll kompletteras i förslagshandlingen.

Handlingen kompletteras med text om hur kommunen avser att tillgodose riksintresset för obruset fjäll.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen anser att kommunen på ett tillfredsställande sätt redovisat hur man avser att uppfylla aktuella miljökvalitetsnormer. En sammanfattning av slutsatserna och bedömningarna hade dock med fördel kunnat redovisas förslagshandlingen kapitel 4.

I del 2, Planeringsförutsättningar, redogörs för hur klimatförändringarna kan komma att påverka kommunen i framtiden och även hur kommunen bör beakta dessa. Här hanteras även frågan om geotekniska säkerhetsrisker och det framgår bl a att Gällivare är en kommun med stor risk för slamströmmar och att det finns förutsättningar för erosion längs kommunens samtliga större vattendrag. Länsstyrelsen anser att frågan belyses väl men även här finns det anledning att redovisa slutsatserna kopplat till planförslaget. Detta för att det skall vara möjligt att bedöma planförslagets lämplighet med avseende på hälsa och säkerhet utan att behöva ta del av andra handlingar.

Kommentar: Det underlag som tagits fram av länsstyrelsen angående klimatförändringar och dess påverkan är för allmänt för att ge ett bra underlag för bedömningar i planen. Avsaknaden av översvämningskartering av vattendragen i kommunen innebär att det i dagsläget endast går att göra allmänna bedömningar för ex LIS-områden. Några ändringar föreslås inte.

Det är bra att vattenskyddsområdena inom bygderna och kärnbyarna nu finns med på kartorna inne i planförslaget. T.ex. så redovisas LIS-område inom vattenskyddsområde, vilket torde innebära en komplikation som behöver hanteras. Länsstyrelsen anser att beaktande av detta hade kunnat utgöra en rekommendation.

Kommentar: Vattenskyddsområdena är utpekade på bygdekartorna i förslagshandlingen och kommunen anser att detta är tillräckligt för att utgöra stöd vid vidare planering. Några ändringar föreslås inte.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge –LIS

Det är bra att LIS nu även redovisas inne i planförslaget, då det ger en bättre helhetsbild över hur kommunen önskar att de olika områdena kan komma att utvecklas.

Sedan samrådsskedet har flera nya områden tillkommit och några är också borttagna. Många områden har förlängts och förstörats.

Kommunen pekar i många områden ut hela strandområdet som ligger närmast en tätort/by (Ex Sammakko, Tjautjas, Ullatti). LIS-områdena är redan på många håll bebyggda. Kommunen tar upp behovet av att gröna kilar bör finnas. Länsstyrelsen menar att för många av ovanstående platser är tillgången till strandlinjen genom blå-gröna kilar av strategisk betydelse för ortens attraktivitet och landskapsbild och det kan finns anledning att dessa identifieras och undantas från LIS-områdena.

Kommentar: Kommunen delar länsstyrelsens uppfattning, men anser också att översiktsplanen endast redovisar LIS-områden på en översiktlig nivå. Specifika områden som är av strategisk betydelse för orternas attraktivitet och landskapsbild bör identifieras vid ev detaljplanläggning eller fördjupning av respektive bygd. Några ändringar föreslås inte.

Länsstyrelsen ser kommunens goda ansats med att redovisa kriteriematrisen till varför just de aktuella LIS-områdena är de som föreslagits, även om matrisen är lite svårbegriplig då den består av rådata. Länsstyrelsen konstaterar dock att det inte framgår hur förslagets rumsliga omfattning är rimlig i proportion till det förväntade behovet och den realistiska tillväxtpotentialen.

Kommentar: Aktuella LIS-områden är framtagna i samarbete med bygderna utifrån de kriterier som krävs för LIS. Dessa områden ska möjliggöra utveckling av landsbygden och kommunen har därför valt att göra en grov bedömning. Kriteriematrisen kan uppfattas som svårbegriplig men syftet är att den ska finnas med som stöd i fortsatt arbete med utpekade av LIS-områden. Några ändringar föreslås inte.

Många LIS-områden innefattar en del odlingslandskap. Det framgår av planen att kommunen anser att tillkommande bebyggelse inte bör ta odlingslandskapet i anspråk. Länsstyrelsen anser att det bör vara en strategiskt viktigt att kommunen med hjälp av planeringsverktyget undantar odlingslandskapet från LIS-områdena.

Kommentar: Kommunen anser att översiktsplanen endast redovisar LIS-områden på en översiktig nivå. Vid exploatering sker en mer detaljerad utredning med stöd av översiktsplan och enligt vad som framgår av planen bör odlingslandskapet inte tas i anspråk. Några ändringar föreslås inte.

Flertalet av områdena ligger intill vatten som ingår i Natura 2000- nätverket, antingen Torne- och Kalix älvsystem eller Råneälven. Länsstyrelsen saknar en bedömning av hur Natura-områdena kan komma att påverkas vid ett ianspråktagande av de aktuella LIS-områdena.

Kommentar: Vid utpekandet av LIS-område har påverkan på Natura 2000 bedömts och de områden som är aktuella medför liten påverkan på Natura 2000. Vid exploatering av området sker en utredning för att säkerställa att påverkan inte blir betydande. Några ändringar föreslås inte.

Mellankommunal och regional samverkan

Länsstyrelsen finner att dessa frågor belyses på ett tillfredsställande sätt i förslaget till översiktsplan.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen saknar konsekvensbedömningar i MKB:n avseende påverkan på kulturmiljön. I LIS-handlingens tabell-MKB finns dock en gradering av påverkan, och det sägs att hänsyn skall tas till områdets kulturvärden. Dock framgår det inte hur detta ska göras, t.ex. när fritidsbebyggelse föreslås inom odlingslandskapet. Det framgår inte heller hur man anser att hänsynstagandet kan säkerställas.

Kommentar: Kommunen anser att översiktsplanen endast redovisar LIS-områden på en översiktig nivå. Vid exploatering sker en mer detaljerad utredning med stöd av översiktsplan och enligt vad som framgår av planen bör odlingslandskapet inte tas i anspråk. Eventuell påverkan på odlingslandskapet bedöms i samband med exploatering. Några ändringar föreslås inte.

Inom de vindkraftsområden som redovisas saknas också konsekvenserna för kulturmiljöer som utpekats i kulturmiljöprogram eller program för odlingslandskapet. T.ex. så ligger Vettasjärvi bara någon kilometer från vindområde 5; Pilivarto/Mänty Sovasvaara och vindområde 8 Suoineäive, Suobbatvare ligger omedelbart intill kulturmiljöprogramområde "Unna-Saiva" med lagskyddade samiska kulturlämningar bl.a. en offerplats. Länsstyrelsen saknar även beaktande av de riksintressen för kulturmiljö som ligger inom påverkansområde för vindkraft. T.ex. riksintresset Kaitum ligger ca 4 km från vindområde 7 Salatisvari, Muhtssi samt vindområde 8 ligger endast ca 7 km från riksintresset Rikti-Dokkas i Överkalix. Eftersom det visuella påverkansområdet för vindkraft är tämligen stort, så menar Länsstyrelsen att det finns anledning

att detta beaktas i MKB-bedömningarna. Det gäller särskilt när värdefulla kulturområden eller boende kan beröras.

Kommentar: Kommunen har gjort bedömningen att områdena är lämpliga för vindbruk, däremot krävs ytterligare utredningar i samband med tillståndsansökan. Under rekommendationer för vindkraft har förslagshandlingen kompletterats med att hänsyn även ska tas till kulturområden.

LIS-områden

Länsstyrelsen anser att området Ladttjöluspe i fjällvärlden är olämpligt som LIS-område, då lokaliseringen ligger inom obrutet fjäll samt inom område med många starka intressen. Även området Akkajaure/Ritsem anser Länsstyrelsen vara tveksamt, även om det inte ligger inom obrutet fjäll, men här ser vi också stora intressekonflikter. Om exploatering blir aktuell så har det stor betydelse vad som föreslås.

Kommentar: Kommunen anser att de aktuella områdena ökar förutsättningar för att upprätthålla goda kommunikationer i fjällvärlden samt ge förutsättningar för att tillgängliggöra fjällvärlden för besökare. På detta vis stärks riksintresset för det rörliga friluftslivet. Den exploatering som föreslås i översiktsplanen är begränsad bebyggelse i anslutning till befintliga byggnader. Några ändringar föreslås inte.

Fågelskyddsområdet för sjön i Sangerjärvi i Sammakko by bedömer Länsstyrelsen också som mindre lämpligt p.g.a. starka naturvårdsintressen.

Kommentar: Stora delar av strandområdena i Sammakko är redan exploaterade och översiktsplanen föreslår i första hand omvandling av fritidshus till permanentbostäder. LIS-utredningen är endast översiktlig och därför kommer mer detaljerade utredningar att genomföras i samband med exploatering i området. Enligt beslut för fågelskyddsområdet råder endast jaktförbud. Några ändringar föreslås inte.

Ullatti by är sannolikt ett lämpligt område för landsbygdsutveckling. Däremot är en bebyggelseutveckling i södra delen av LIS-området olämplig med avseende på hur bebyggelsestrukturen ser ut i byn. I dag är princip all bebyggelse samlad till byvägen med öppna odlingsmarker ned mot Ängesån. Ett LIS-område enligt kommunens förslag skulle bryta den traditionella bebyggelsestrukturen. Ullatti är dessutom av riksintresse för naturvård med anledning av värdefullt odlingslandskap och även utpekad i Norrbottens bevarandeprogram för odlingslandskapet.

Kommentar: Kommunen anser att översiktsplanen endast redovisar LIS-områden på en översiktlig nivå. Vid exploatering sker en mer detaljerad utredning med stöd av översiktsplan och enligt vad som framgår av planen bör odlingslandskapet inte tas i anspråk. Eventuell påverkan på odlingslandskapet bedöms i samband med exploatering. Några ändringar föreslås inte.

LIS-området runt sjön Ala-Leipojärvi, består i närmast anslutning till bykärnan i Leipojärvi av jungfrulig mark och en helt oexploaterad udde. LIS-området kan behöva ses över i den här bemärkelsen så att den allemansrättsliga tillgängligheten till framförallt udden inte äventyras.

Kommentar: Rekommendationen inom området är gröna kilar mellan tillkommande bebyggelse, detta för att säkerställa fortsatt tillgång till strandområdet. LIS-utredningen är endast översiktlig och vid eventuell exploatering sker en mer detaljerad utredning. Några ändringar föreslås inte.

Då LIS-området på Tjautjasjaures västra sida är så pass svårtillgängligt från kärnbyn är det svårt att se en tydlig koppling till att tillkomsten av fler fritidshus har en sådan positiv effekt för servicen i Tjautjas som kan motivera ett LIS-område.

Kommentar: Kommunen har gjort bedömningen att området inte är svårtillgängligt. Detta då bygdens kultur består av andra färdmedel än bil. För att ta sig till de fritidshus som ligger på andra sidan sjön använder sig de boende av skoter, båtar och flottar. Kommunen anser därför att området uppfyller kriterierna för utpekande av LIS. Några ändringar föreslås inte.

Övrigt

Länsstyrelsen vill uppmärksamma på att antalet naturreservat numera är 24 st (sedan december 2013) samt att kulturminneslagen sedan januari 2014 benämns kulturmiljölagen.

Samråd och beslut

Inför länsstyrelsens granskningsyttrande har följande myndigheter givits tillfälle att yttra sig: Statens Geotekniska institut (SIG), Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB), Trafikverket och Sametinget.

Inom Länsstyrelsen har följande enheter tillfrågats i ärendet; kulturmiljö, miljöskydd, social hållbarhet och samhällsskydd, naturvård, samt naturresurs- och rennärning .

Trafikverket

Rapporten har fått en ny och tydligare struktur där planförslaget lyfts fram och koppling mellan strategier och planförslag förtydligats på ett mycket bra och överskådligt sätt! I synnerhet har strategier på ett övergripande plan avseende planeringen av trafiken klargjorts i förhållande till strategier för lokaliseringar i tätort och landsbygd av boende, näringsliv etc.

Kommunen har m a o tydliggjort inriktningen för hållbara transporter regionalt samt inom kommunen och pekar också på betydelsen av att en trafikstrategi för tätorten tas fram för principiella ställningstaganden och riktlinjer för alla trafikslag sammanhållet på en mer detaljerad nivå. Vi tycker det är bra att kommunen i översiktsplanen tydliggör vikten av att koppla ihop bebyggelse- och trafikplaneringen!

I planförslaget (i avsnittet utvecklingsmöjligheter) beskrivs konflikter mellan, de hänsyn som ska tas vid planering i närheten av infrastruktur-/kommunikationsanläggningar, och stadsutveckling genom förtätning. Detta är en utmaning och borde synliggöras i beskrivningen av hållbarhetsstrategierna såsom målkonflikt som bör hanteras och balanseras i arbetet. E45 m fl. statliga vägar och Malmbanan utgör inte bara barriärer och hinder för stadsutveckling, utan har även betydelse för möjligheten att skapa attraktivitet genom goda kommunikationer och komplement till det lokala trafiknätet.

I rekommendationerna på sidan 37 förordas att en omdragning av väg E45 genom centrala Gällivare bör beaktas i fortsatt planering. Det kan uppfattas som om en omdragning är ett faktum. Trafikverket avser starta en utredning (åtgärdsvalsstudie) för att utreda anspråken på de statliga delarna i systemet till följd av stadsutvecklingen och i detta sammanhang bland annat se över möjligheten till omdragning/omledning av E45-trafiken. Arbetet kommer att ske så samordnat som möjligt med den analys och framtagande av strategi för trafiken i tätorten som kommunen är i färd med att starta för att hitta hållbara lösningar för alla trafikslag och funktioner. De

statliga vägarnas funktion och krav på omgivningen utgör en del av kommunens nulägesanalys och underlag för val av lösningar. Vilka åtgärder som vidtas och när i tiden återstår att se. Vi vill föreslå att rekommendationen omformuleras till att kommunen ser behov av att en alternativ sträckning för E45 utreds för att skapa möjligheter för stadsutveckling.

I övrigt anser vi att kommunen har beaktat Trafikverkets synpunkter från samrådet.

Kommentar: Rekommendationen avseende omdragning av väg E45 ses över och har omformulerats i enlighet med Trafikverkets förslag.

Socialnämnden, Gällivare kommun

Äldreomsorg i form av hemtjänst i ordinärt boende bedrivs i samtliga delar av kommunen och därmed är det viktigt att detta ej specifikt nämns under rubriken service för Ullattibygd, se sid 63 i del 1.

I kapitlet Leva och verka i Gällivare, se sid. 42, del 2, beskrivs socialtjänstens olika boenden. Socialnämnden vill uppmärksamma att det finns två vård- och omsorgsboende för korttidsboende; Wassarahem 1 och 2 (tillfälligt). För personer med funktionsnedsättning enligt LSS bedrivs nio gruppboendestäder. För personer med psykiska funktionsnedsättningar enligt SoL, socialt stöd, bedrivs tre gruppboendestäder. Samtliga boende finns i kommunal regi. Texten under rubriken personer med funktionsnedsättning bör därmed ersättas med ovanstående fakta för att bibehålla samma struktur och innehåll som under de övriga rubrikerna om äldre och barn, unga och familjer. Hem för vård och boende (HVB-hem) för ensamkommande flyktingbarn kommer att öppnas under 2014.

Samtliga tre hälsocentralerna finns idag i Gällivare tätort.

Det är inte nödvändigt att beskriva syftet med övertagandet av viss hälso- och sjukvård i hemmen utan det räcker med likvärdig beskrivning som för det övriga verksamheterna, dvs att Gällivare kommun idag ansvarar för hemsjukvård för personer som är 18 år och äldre.

Kommentarer: Under rubriken för service i Ullattibygd ändras äldreomsorg till äldreboende. Faktafel enligt ovan synpunkter korrigeras i handlingen.

Service- och teknikförvaltningens Teknikavdelning, Gällivare kommun

Del 1 planförslag

sida 22

Skapa förutsättningar för hållbar infrastruktur.

Infrastruktur behöver anpassas till ett förändrat klimat. Detta kan bland annat göras genom en översyn och dimensionering av VA-systemet. En kommundäckande plan för en långsiktigt hållbar hantering av vatten och avlopp bör tas fram. Den ska säkerställa dricksvattenförsörjningen (infoga) *i fråga om tillräcklig mängd, kvalitet och säkerhet samt* bidra till en effektivisering av drift och underhåll av kommunens system.

Den ska även reglera befintliga och planerade verksamhetsområden, verka för sammanslagning av anläggningar för vatten och avlopp i närliggande byar, (infoga) *även reservoarolymer för dricksvatten ska anpassas till byarnas förbrukning för att upprätthålla kvaliteten*, innehålla en policy för dagvattenhantering samt ta fram riktlinjer för drift och utformning av enskilda avlopp och vattenbrunnar.

Källsortering, återanvändning, materialåtervinning, biologisk behandling och energiutvinning bör öka medan allt mindre avfalls läggs på deponi. (lägg till) *System för att få bort matavfallet från våra sopor ska tas fram och mer material ska sorteras ur. Då regeringens mål är att avfallsmängderna ska minska.*

Del 2 planeringsförutsättningar

Sidan 14

Lokala miljö kvalitetsmål

Klimat och Luft

Luften i Gällivare kommun ska kännetecknas av att vara ren både i tätorten och på landsbygden. Växthusgaser, ozonnedbrytande ämnen eller föroreningar som kan vara skadliga för människor men också för djur, växter, byggnader, mark och vatten ska inte tillföras till luften. Miljöanpassade och resurssnåla transporter och energisystem ska skapas och nyttjas på rätt sätt.

Delmål: Öka återvinning och källsortering. Minska förorenade utsläpp till luft och vatten. *Öka återvinning och källsortering är inte ett klimatmål, detta ska istället ligga under delmålet för den bebyggda miljön.*

Sidan 72

Avlopp

Inom kommunen finns ett avloppsreningsverk som tjänar tätorten, på landsbygden finns 15 16 mindre reningsverk.

Dagvatten

Kommunen har påbörjat en dagvattenutredning bland annat för att få kontroll över utsläpp från ~~förorenade områden~~ dagvattensystem inom tätorten.

Sidan 73

Brännbart avfall

Sista meningen:...*mindre* utgifter för kommunen

Verksamhetsavfall

Värmeverket genererar avfall i form av flygaska och pannsand från sin användning av biobränsle. Detta transporteras till Boden för tillverkning av anläggningsjord.

Sidan 74

Kraftvärme

Idag eldas både värmeverket och kraftvärmeverket med torv och trädbränslen. I framtiden är det möjligt att helt övergå till trädbränsle. Restprodukten i form av flygaska och slam tas om hand av kommunen och omvandlas till anläggningsjord.

(Felaktigt) *Askan från Värmeverket transporteras till Kavaheden för tillverkning av anläggningsjord. Resten bör kontrolleras...dvs slam och pannsand.*

Kommentarer: Handlingen har reviderats enligt kommentarer ovan.

Barn-, utbildning och kulturförvaltningen, Gällivare kommun

Faktafel som kräver ändring: De flesta punkter gäller förskoleklass som ska vara med i beskrivningen av grundskolornas årskurser. Förskoleklass förkortas "f6".

Del 1

s. 45 Hakkas skola har årskurs f6-9.

s.52 Dokkas skola har årskurs f6-6. Dokkas har dessutom förskola, ej pedagogisk omsorg.

s.57 P-vaara har årskurs f6-6

s.63 Mettä-Dokkas har åk f6-6 och Hakkas har f6-9

s.67 Tjautjas har åk f6-3. Tjautjas har dessutom pedagogisk omsorg, inte förskola.

Del 2

s.45 Tjautjas har pedagogisk omsorg, inte förskola

Dessutom ett stavfel s.21 i del 1: i andra stycket högerspalten står det "tursim" istället för turism

Kommentar: Handlingen har reviderats enligt kommentarer ovan.

Kiruna kommun

Avstår från att lämna synpunkter.

Jokkmokks kommun

Kommunen meddelar att de inte har något att tillägga utöver tidigare lämnade synpunkter.

Kommentarer: Motivering till tidigare lämnad synpunkt finns i samrådsredogörelse.

Övriga organisationer

Soutujärvibygdens utvecklingsgrupp

Del 1 Planförslag

3. Planförslag - Soutujärvibygden

Utvecklingsmöjligheter

"Tillfälligt boende för veckopendlare bör kunna lösas genom mindre lägenheter i befintliga byggnader eller genom tillägg." Betydelsen av den här meningen kan i förlängningen leda till att utvecklingen i bygden hämmas. I dagsläget är bostadsbristen i bygden väldigt stor och barnfamiljer som är intresserade av att flytta till bygden hittar inga bostäder. Samtidigt hyrs flertalet hus ut till företag som har veckopendlare arbetare. Detta är ett stort problem för bygdens utveckling. De befintliga bostäderna i bygden räcker inte till, så kommunen måste aktivt bidra till att det finns bostäder för veckopendlare, till exempel flyttbara modulhus. En grundregel kan vara att icke-permanenta invånare bor i icke-permanenta bostäder.

Kommentar: Texten om bostäder för veckopendlare plockas bort.

Rekommendationer

"Vindkraft föreslås på Avvakotunturi, Puoltikasvaara, Salatisvari och Muhttsi."

I den tidigare vindkraftsutredningen pekade Soutuvaara ut som ett vindkraftsområde, inte Puoltikasvaara.

Den direkta närheten till kärnbyarna Puoltikasvaara och Skaulo och de förmodade störningar som tas upp i vindkraftsutredningen bör beaktas vid eventuella vindkraftsuetableringar på Soutuvaara. Det bör också beaktas att etableringar på både Avvakotunturi (som är fullt synlig från Puoltikasvaara) och Soutuvaara, skulle för byn Puoltikasvaara ge en fond i sydväst med vindkraftverk på Avvakotunturi och en fond i nordost med vindkraft på Soutuvaara.

Kommentar: I vindkraftsutredningen är området med berget Soutuvaara benämnt som Puoltikasvaara. För att tydliggöra att det är berget Soutuvaara som är aktuellt som område för vindkraft har texten i förslagshandlingen förtydligats.

Del 4 - Bilaga LIS

Soutujärvi Östra

Området bör förlängas enligt den rödmarkerade delen (se bilaga?).

Längst in i viken mot väg E10 gränsar området mot ett riksintresse (svår passage) för renaringen- Det bör inte hindra från att hela det föreslagna området nedan pekade ut som LIS-område. Vid eventuella etableringar ska hänsyn såklart tas till gällande renbruksplan, men strandskyddet bör inte vara ett hinder vid eventuella etableringar i det utökade området.

Det finns idag en efterfrågan på fritidshus på det utökade området, är sen tidigare bebyggt och det finns väg dragen längs hela sträckan.

Kommentar: Planprocessen är i ett sådant skede vilket gör att revidering av LIS-områden inte är möjligt. I förslagshandlingen sid 29 hanteras det behov av fortsatt utredning efter att översiktsplanen har antagits och där finns fortsatt utredning av LIS-områden. Några ändringar föreslås inte.

Privatpersoner

Privatperson 1

Jag skriver därför att jag vill att man bygger en tennishall i centrum i Gällivare, eftersom jag saknar bil och tycker att tennishallen på Tallbacka IP ligger för långt från Gällivare centrum och min bostad (jag bor på kvarteret Arkitekten). Jag vill också att det blir en renodlad tennishall så man som tennisintresserad inte behöver konkurrera om träningstider med andra slag av idrotter. Jag hoppas att mitt förslag höras och blir verklighet.

Kommentar: Synpunkten har för hög detaljeringsgrad för att kunna anses lämplig att hanteras i en översiktsplan. Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 2

Avvecklingsplan Malmberget: Vid framtagandet av avvecklingsplan MÅSTE det ske i samråd med Hyresgästföreningen, Bostadsrättsföreningar, Villaägarna och Fastighetsägarna.

Östra Malmberget: På grund av svåra miljöstörningar bör Östra Malmberget ingå i avvecklingsplanen.

Kommentar: Frågan hanteras i den fördjupade översiktsplanen. Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 3

Med anledning av att man kan inkomma med åsikter angående översiktsplanen skulle jag vilja framföra mina åsikter om eventuella planer för Sandvikens badplats.

Det är ju jätte bra om badplatsen underhålls och repareras. Men jag såg en artikel i NSD för ett tag sedan om att förlägga utomhuspoolen till Sandviken. Jag vet inte om det bara var önskemål från någon eller om kommunen har planer på detta, men jag hoppas att det inte innebär att Sandviken blir ett område som man måste betala inträde till.

Som förälder med inte allt för stora inkomster hade det varit jätte trist att inte kunna fara och bada med sitt barn så många gånger per sommar bara för att det kostar pengar. Som det är nu är man kanske till Malmbergets utepool ett par gånger per sommar men till Sandviken så fort vädret tillåter. Till utomhuspoolen måste man ju som förälder till och med betala inträde fast man inte tänkt bada utan bara passa barnen. Dessutom så är det ju, förutom en beklaglig vandalisering, väldigt naturligt vackert i Sandviken. Så låt oss få behålla ett naturligt och avgiftsfritt utomhusbad!

Kommentar: Synpunkten har för hög detaljeringsgrad för att kunna anses lämplig att hanteras i en översiktsplan. Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 4

Boende i Leipojärvi har noterat att dennes fastighet och byn Leipojärvi är av riksintresse för rennäringen, avsett för kärnområde. Gällande renbruksplan ska också vara vägledande vid exploatering i området. Har eget renmärke och är medlem i Gällivare skossameby. Rennäringen utsätts idag för stora påfrestningar genom byggnationer, framdragning av vägar, gruvverksamhet och andra verksamheter. Till detta kommer att den ökade förekomsten av rovdjur kraftigt påverkar rennäringen. För att säkerställa en framtida rennäring, med tanke på den minskning av betesmarker som skett och de omfattande rovdjursangreppen som sker på renstammen, har rennäringen tvingats till förändringar i flera avseenden. Jag vill ha möjlighet att på min fastighet bygga renhagar för att dels kunna skydda mina renar mot rovdjursangrepp och underlätta bevakningen av renarna och dels också ha möjlighet att på ett bättre sätt mata de renar som behöver stödutfodras.

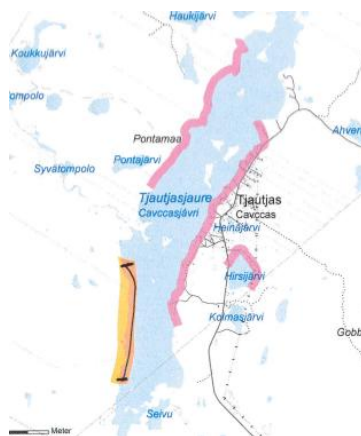
Skyddet för rennäringen har betonats i ÖP:n, men jag vill framföra mina synpunkter för att ytterligare peka på vikten av att ta hänsyn till rennäringen vid alla former av ny permanent- och fritidshusbebyggelse eller andra anläggningar inom Leipojärvi. Även jag anser att landsbygden ska utvecklas, men samtidigt måste särskild hänsyn tas till områden och verksamheter som är av riksintresse och är särskilt skyddsvärda.

Kommentar: Särskild hänsyn till områden och verksamheter som är av riksintresse för rennäringen motiveras för hela landsbyggen (med Leipojärvi inkluderat) genom den övergripande rekommendationen " samråd med Ist och Renbruksplaner bör beaktas vid planering och byggande där rennäringens intressen berörs". Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 5

Vi har planer på att utveckla turismverksamhet i anslutning till Tjautjas västra sida, där sjön och lågfjället Kaaranis kommer att fungera som utgångspunkt, vänligen se bifogad karta markerat i orange. Planerna är att kunna bygga en anläggning med stugor som hyrs ut samt en servicebyggnad med restaurang, bastu och dylikt. Byggnaderna bör vara utformade så att de har sjöutsikt och smälter in i den naturliga miljön runt om. Vi ser gärna att detta område omfattas av LIS så att vi kan utveckla idén om en turistanläggning i anslutning till Tjautjas och Kaaranis lågfjäll. Där det finns möjlighet till rekreation som skidåkning, vandring, jakt, fiske och njutning av tystnaden och den rena luften. Vi ser även en fördel i att anläggningen inte ligger i nära anslutning till infrastrukturen som bilvägar och gatubelysning för att kunna erbjuda gästen en total upplevelse av "vildmarken" då man måste färdas dit med båt, skoter, skidor eller hundspann. Gällande avloppsvatten bör krav på miljövänliga och godkända reningsverk finnas för turismanläggningen. För att kunna utveckla idén bör detta område omfattas av LIS, se markering på karta för önskad utökning. Det ovan föreslagna LIS området (se markering på bifogad karta) på västra sidan kring Tjautjassjön berör inte de naturliga renlederna som utgör riksintresse för rennäringen.

Med ovanstående argumentation som grund ser vi det av yttersta vikt att LIS området kring Tjautjas utökas eller förändras enligt vårt förslag.

Kommentar: Planprocessen är i ett sådant skede vilket gör att revidering av LIS-områden inte är möjligt. I förslagshandlingen sid 29 hanteras det behov av fortsatt utredning efter att översiktsplanen har antagits och där finns fortsatt utredning av LIS-områden. Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 6

Yttrande har inkommit angående översiktsplanen och Nikkaluokta. Området som utpekats som LIS-område utmed Láddjukokka i Nikkaluokta anses inte lämpligt för landsbygdsutveckling ur flera aspekter:

Inom området finns lämningar efter Enok Sarris första egna bostad i byn något som måste bevaras, även ängsmarkerna återspeglar livsföringen historiskt sett där man slog för att föda djuren.

Att bygga i direkt närhet till Láddjukokka är inte lämpligt med hänsyn till översvämningensrisken, en risk som med klimatförändringen kommer att öka. Vattenståndet i jokke stiger fort när det väl sker och därmed är det i princip omöjligt att hinna säkerställa egendom etc. Värst är risken för att avloppsanläggningar bräddar vilket skulle kunna förorena såväl vattentäkten för byns kommunala vatten som orsaka oönskade utsläpp i Natura 2000 vattendrag.

Kommentar: Kommunen anser att översiktsplanen endast redovisar LIS-områden på en översiktlig nivå. Vid exploatering sker en mer detaljerad utredning med stöd av översiktsplan där Eventuell påverkan på områdets värden hanteras, denna utredning hanterar även risk för översvämning mm. Några ändringar föreslås inte.

Nikkaluokta karaktäriseras av att turismverksamheten är i byns centrum medan byborna återfinns utspridda i byns utkanter. Detta karaktärsdrag är starkt och bör inte förändras. Sommartid är antalet turister tiotusentals som utgår från Nikkaluokta. Även de som arbetar eller har arbetat hela sitt liv med turister vill faktiskt "slippa se" dem ibland för att känna sig ledig. Dagens fjällvandrare är därtill vana med att fjällstugorna är öppna för alla och det är faktiskt otryggt att det lite nu och då kliver in okända människor i ens hus i tron om att det är öppet för alla. Det krävs lite distans till turisternas "centrum" i en fjällby som Nikkaluokta för att ortsfolket ska trivas och känna sig trygga.

Området som utpekats längst österut invid Láddjukokka kan varken nås via vägar eller stigar, erfarenheten talar även för att oavsett vilken typ av turistisk/friluftsmässig anläggning som kan tänkas byggas kommer det att finnas ett transportbehov av åtminstone förnödenheter som inte kan utföras på ett rationellt sett utan tillgång till väg. Närmsta vägar är privata och återfinns flera hundra meter bort.

LIS områdena som pekats ut i Nikkaluokta skiljer sig helt och håller från övriga utpekade LIS områden i planen. I alla andra byar har områdena pekats ut vid sjö-/älvstränder - detta är utan logik och kräver åtgärd. För Nikkaluoktas del finns fina platser österut från befintlig bebyggelse invid Paitasjärvi som hade varit mer naturliga att utpeka som LIS områden i likhet med övriga LIS områden i översiktsplanen- Det hade också varit en mer logisk utpekning med avseende på utveckling av det rörliga friluftslivet och turismen. Detta eftersom det finns en stor utvecklingspotential kopplat till paddling - Vistasdalen erbjuder storslagen paddlingsmiljö och flerdagsturer till Fjällnär och Kaalasluspa kan också utföras.

Därtill vill vi påpeka att så som kommunens dispensskäl är formulerade kan i princip vilken verksamhet som helst få dispens - formuleringar som bör förtydliga eller förändras återfinns i kursivering nedan:

Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse

För områden på landsbygden får man även beakta om en åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden som särskilt skäl.

Därtill kräver vi ett förtydligande gällande vilket sätt LIS området vid Láddjujokka anses kunna öka förutsättningarna för att upprätthålla goda kommunikationer till området.

Etableringar för turistisk verksamhet eller anläggningar för att stärka friluftslivet i området anges inte innebära någon betydande påverkan på några intressen. Denna slutsats kan knappast vara korrekt då turistisk etableringar också kan innebära ökad störning i form av buller från transporter etc. Vad inbegriper Gällivare kommun i begreppet turistisk verksamhet? Vilka typer av anläggningar avses beträffande friluftslivet?

Kommentar: Aktuella LIS-områden är framtagna i samarbete med de boende i Nikkaloukta. I samrådshandlingen var strandområden i norra delen av Nikkaloukta utpekade som LIS. Efter dialog med de boende visade det sig att detta område ej var lämpligt och de nya områdena arbetades fram. Några ändringar föreslås inte.

Vid exploatering kommer en mer detaljerad utredning att genomföras för att säkerställa att känsliga områden inte skadas och där kommer även en bedömning att genomföras om verksamheten är lämplig. Ett utpekande av LIS innebär inte att det är fritt fram att exploatera utan det ska endast visa att det finns en möjlighet. Några ändringar föreslås inte.

I förslagshandlingen sid 29 hanteras det behov av fortsatt utredning efter att översiktsplanen har antagits och där finns fortsatt utredning av LIS-områden. Viktigt att veta är att översiktsplanen är ett levande dokument som ska aktualiseras löpande vilket dels innefattar omarbetning av LIS-områden och dels utvärdering av nya LIS-områden. Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 7

Åtgärder bör vidtas för en allmän uppsnygning av centralorten. Exempelvis är lyktstolpar och vägskyltar som står snett och är slitna eller trasiga något som lokalbefolkningen lätt blir hemmablind för men som ger ett negativt intryck för besökare och därmed även för potentiellt nya kommunmedborgare.

Kommentar: Frågor gällande uppsnygning i centralorten hanteras i FÖP Gällivare- Malmberget och Koskullskulle. Några ändringar föreslås inte.

Förlängning av landningsbanan på flygplatsen bör prioriteras. Det skulle öppna upp för inkommande chartertrafik men framförallt möjliggöra fler operatörer med andra flygplanstyper på Arlandalinjen. Dagens operatör verkar inte intresserad av att utveckla passagerarvolymerna vilket är ytterst viktigt för att säkra flygplatsens långsiktiga existens.

Kommentar: Utveckling av flygplatsen föreslås redan i översiktsplanen. Några ändringar föreslås inte.

Kommunen bör verka för att en godsbangård anläggs. Gällivare är redan en knutpunkt för järnvägs- och landsvägstrafik i norra Skandinavien. Inlandsbanans nordligaste del har nyligen rustats upp för att möjliggöra godstrafik och bandelen har redan börjat utnyttjas för detta. Det bör finnas stora möjligheter att utveckla Gällivare som ett nav och omlastningsstation för godstransporter. Om en nybyggnad av järnväg mot Kaunisvaara/Pajala blir aktuell skulle den lika gärna kunna utgå från Gällivare som från Svappavaara vilket kommunen också bör verka för.

Kommentar: Utveckling av järnvägssystemet föreslås redan i översiktsplanen. Några ändringar föreslås inte.

Gällivare kommun bör verka för att frigöra fjällnära tomter för fritidshusbyggnationer efter Vägen Västerut i allmänhet och i Ritsem i synnerhet. Efterfrågan är stor sedan länge. I dagsläget är det sannolikt omöjligt för gemene man att bygga i Ritsem. Samtidigt är Ritsem ett av kommunens mest eftertraktade rekreationsområden och VA-anläggningar finns redan på plats.

Kommentar: Fritidshusbebyggelse i nämnda områden föreslås inte i översiktsplanen med hänsyn till miljövärden och rennäringens intressen. Några ändringar föreslås inte.

TOP-bostäder bör ta ett större ansvar för nyproduktion av lägenheter i centralorten. Den mångåriga bostadsbristen hämmar utan tvekan kommunens utveckling på många plan. Likaså bör effekterna av gruvornas expansion i Svappavaara utnyttjas i Soutujärvibygdgen genom att tillhandahålla tomtmark eller andra bostadsmöjligheter.

Kommentar: Bostadsbyggande i tätorten hanteras i fördjupad översiktsplan och frågan om byggherre är för detaljerad för hanteras i översiktsplan. Några ändringar föreslås inte.

Kommunen bör verka för att den sedan länge planerade utomhuspoolen vid Gällivare Camping blir verklighet genom att undanröja eventuella hinder. Det skulle sannolikt medföra att campingturister stannar längre och därmed gynna ortens företag i stort. Det skulle också kunna bli en attraktion för lokalbefolkningen.

Kommentar: Den kommuntäckande översiktsplanen hanterar endast övergripande frågor och etablering i centralorten hanteras i den fördjupade översiktsplanen. Några ändringar föreslås inte.

Privatperson 8

Granskade handlingarna i ÖP ang LIS i strandnära lägen sidan 13 och såg att Soutujärvi 11:3 ej var markerat som ett utpekade område. Jag vet att företrädaren av Fastigheten 11:3 har önskat detta och att det även sökts dispens för strandnära byggande och att det avslogs med motiveringen att lättnader var nära förestående. Vi som delägare i fastigheten vore tacksam om detta ändras.

Kommentar: Planprocessen är i ett sådant skede vilket gör att revidering av LIS-områden inte är möjligt. Syftet med LIS är att redovisningen ska vara vägledande vid dispensprövning. Därför redovisas endast LIS-områdena på en översiktlig nivå och gränserna är inte exakta. Notera att även om ett strandnära område är utpekade som LIS-området kommer det i varje enskilt fall att göras en prövning om strandskyddets syften kan tillgodoses. Några ändringar föreslås inte.

STÄLLNINGSTAGANDEN

Som en följd av inkomna synpunkter och diskussioner på utställningsmöten kommer följande revideringar att göras inför antagande av översiktsplanen:

- Uppstrukturering av Allmänna intressen och riksintressen samt hur kommunen avser att tillgodose riksintressena.
- Översyn, korrigerings och komplettering av redaktionella fel eller faktafel.